

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO 1º/70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/11/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991 - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni trn 11234499
PODUREDNIŠTVO:		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Ti si Peter, skala

POSTNO PISMO NADŠKOFA
A.V. BOMMARCA

Naša dežela se pripravlja na obisk sv. očeta Janeza Pavla II. Tehnične ter organizacijske dejavnosti so v polnem teku, saj je prvi maj že blizu. Tudi program obiska je že zaris. Naši škofje pa nas pozivajo, da se tudi duhovno pripravimo na ta obisk, da ne bo le kaka zunanja manifestacija, temveč da bo obrodil tudi duhovne sadove.

Tako goriški nadškof A.V. Bommarco v svojem postnem pastirskem pismu poziva nas vernike, da premislamo predvsem o namenih, ki jih imajo slična papeževa potovanja po vseh celinah sveta. Predvsem gre za misijonarska potovanja, gre za oznanjevanje in utrjevanje v evangeliju. To nalogo je Jezus poveril v prvi vrsti Petru in za njim njegovim naslednikom. »Podal sem se na pota po svetu, da oznamam evangelij, da utrujam brate v veri, da tolažim Cerkev, da srečujem človeka,« je zapisal Janez Pavel II. Podobno kot je šel ap. Peter v Jopo k stotniku Korneliju, da mu je oznanil evangelij in ga krstil. Tako hodi sedanji sv. oče po vseh deželah sveta, da povsod oznanja evangelij o Jezusu Kristusu. Evangelij oznanjajo sicer tudi drugi: škofje, duhovniki, misijonarji in misijonarke v misijonarskih deželah, toda vrhovno besedo ima papež kot naslednik ap. Petra, kajti Petru je Jezus rekel: »Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce.« Pasi jih z besedo Resnice in Ljubezni.

Tega poslanstva so se papeži vedno zavedali, vršili pa so ga s potrebami Cerkev in z možnostmi časov. Najprej tako da so vodili in da vodijo svojo rimsko škofijo, saj je papež predvsem rimski škof. Zato je že sv. Irenej okrog leta 200 zapisal: »Z naukom rimske Cerkev se morajo ujemati vse Cerkev po svetu,« to je vse škofije.

Potem je bila papežem skrb za vesoljno Cerkev, ker je Kristus naročil apostolom in Petru: »Pojdite in učite vse narode...« Peter je to delal z osebnim oznanjevanjem v Jeruzalemu, v Antiohiji in nazadnje v Rimu. Učil pa ni smo z besedo, učil je tudi s pismi. V tem oziru je napisal dve pismi. Prvo se začneja takole: »Peter, apostol Jezusa Kristusa, izvoljenim, razkropljenim tujcem po Pontu, Galaciji, Kapadociji, Aziji in Bitiniji...« Po Petrovem zgledu so tudi papeži vodili in vodijo Cerkev s svojimi pismi ali enciklikami. O teh enciklikah večkrat slišite in berete. Letos se npr. posebej spominjamo enciklike Leona XIII. Rerum novarum in sedanjega papeža Centesimus annus. Gre za dve encikliki, ki sta našli širok odmev ne samo med nami kristjani, temveč nasplošno v cellem svetu, ker razmišljata o pravični ureditvi odnosov med delom in kapitalom, med gospodarji in delavci, med bogatimi in ubogimi.

Če je bilo potrebno, so papeži šli tudi izven Rima, da rešijo kako cerkveno zadevo. V tem oziru je značilno postopanje Pija VI. Ko je cesar Jožef II. s svojimi reformami ogrožal neodvisnost Cerkev, se je Pij VI. osebno podal na Dunaj, da bi cesarja pregovoril. Kot vemo, se je na poti na Dunaj ustavil tudi v Gorici in obiskal goriško stolnico. Bil je prvi papež, ki je osebno bil v Gorici; sedanji bo drugi papež v Gorici.

Sedanji tehnični napredek omogoča papežem, da morejo biti navzoči med verniki ne samo s pismom, mar-

Tržaški g. škof je govoril krajevnim politikom

Tržaški škof je poslal vabilo vsem listam, gibanjem in političnim strankam za srečanje v Domu duhovnih vaj nad Trstom v nedeljo, 15. marca, dopoldne. Napovedal je tudi temo svojega govora: Politika med vrednotami in prakso. Odziv je bil dober. Zbralo se je okoli 130 ljudi. Manjkali so samo predstavniki mišvske stranke.

Škof je takoj na začetku povedal, da niso povabljeni, da bi poslušali kako pridigo. Bil je zelo kritičen do delovanja krajevnih upraviteljev.

»Pet zapovedi«

Svoje kritike, ali kakor jih on imenuje »zapovedi«, je strnil v pet točk. Na prvem mestu je omenil kronične prepire med politiki in neodpustljivo kratkovidnost za nujne potrebe Trsta.

Na drugem mestu je družina, ki zahteva večjo pozornost. Uživa naj zakonsko in upravno pomoč. Posebej je omenil pomanjkanje stanovanj za nove družine.

Na tretjem mestu so sosedje. »Srce mi joče, ko ugotavljam skoraj dnevno«, da se nasprotuje in ponižuje kozmopolitsko poslanstvo mesta, da se nasprotuje njegovi zgodovini, zemljepisnemu položaju ter nujnim potrebam.

Slovani in Furlani so naravni partnerji Trsta z vseh vidikov. Odprtost proti tem svetovom, tudi z gospodarskega vidika, je edina možnost, ki nas more obvarovati emarginacije in rešiti kampanilizma, kar je podobno samomoru.

več tudi z živo besedo, po radiu in televiziji. V ta namen je že Pij XI. naprosil Marconija, da je postavil vatikansko radijsko postajo, ki je bila med prvimi na svetu in jo še danes posluša ves svet. Druga možnost so letala. Po zadnjem koncilu so se papeži začeli posluževati tega modernega sredstva za svoje obiske vernikov po svetu. Posebno sedanji sv. oče je v tem neutrudljiv. Povsod bi rad odprl vrata Kristusu. Tudi k nam bo prišel s tem namenom. Zapisal je: »Če gledamo površno na sedanji svet, vidimo toliko negativnih znakov, da nas obhaja pesimizem. Toda to je občutek brez podlage. Mi imamo vero v Boga, Očeta in Gospoda. Ob skorajšnjem tretjem tisočletju našega odrešenja pripravlja Bog veliko krščansko pomlad, ki se njen prihod že najavlja.«

Naj bi obisk sv. očeta res bil za nas vse tak znak »krščanske pomladi«, ki prihaja med naše delavce, ko se bo srečal z njimi v Pordenonu, med intelektualce, ki jim bo govoril v Trstu; med mladino, ki se bo zbrala ob njem v Vidmu, med vsa naša občestva, različna po jeziku in kulturi, da bi doživela izkustvo prvih binkošti: »Slišimo jih, kako v svojih jezikih oznanjajo velika božja dela« (Apd 2).

Na četrtem mestu je škof omenil pornografijo. »Storite kaj, da obvarujete mladino pred njo.«

Na petem mestu je opozoril na naraščajočo zanemarjenost mesta: kaotični promet, divje parkiranje, številne umazane ceste, spremenjene v smetišča.

Po krajšem razgovoru je bila za verne udeležence sveta maša. Škofova pobuda je vzbudila veliko pozornost in množijo se komentarji. Gospod škof je govoril umirjeno, v popolnem nasprotju z izzivalnim naslovom v tržaškem dnevniku.

Srečanje sv. očeta z rimskimi župniki

Sedanji sveti oče je vpeljal navedo, da se na začetku postnega časa sreča z rimskimi župniki. Letos je prišlo do tega srečanja v četrtek, 5. marca, dopoldne. Pri srečanju je dana priložnost župnikom, da povedo svoje mnenje o raznih pastoralnih vprašanjih. Letos se je oglasilo k besedi kar 18 članov rimskega klera.

Moskovski nadškof nima sedeža

Za katoliškega nadškofa v Moskvi je sveti oče imenoval msgr. Tadeusza Kondrusiewicza. Njegova škofija je velika za 13 Italij, šteje pa samo 250.000 vernikov in tri cerkve, a brez škofijskega sedeža. Skupina industrijev v Bolonji je sklenila, da zbere potrebna sredstva za škofijski sedež v Moskvi.

Cerkev sv. Ignacija na Travniku v Gorici. Pred to cerkvijo bo stal oltar, na kateremu bo sv. oče somaševal z goriškimi duhovniki

Zmeda v italijanski notranji politiki

Predvolilno obdobje v Italiji se je začelo v kar se da zmedenem in napetem položaju. Pred časom smo večkrat pisali o polemikah med strankami s strani Kvirinala itd. Vse to je seveda še vedno v teku. Zadnje dni pa je prišlo do hujših dogodkov in napadov na politične predstavnike in agente javnega reda s strani mafije. Umor sicilskega evropskega parlamentarca Salva Lime v Palermu, napad na policijske agente v Veroni, uboj bivšega komunističnega svetovaleca v Kampaniji, pobege mafijskih voditeljev - to je samo izsek iz zadnjega političnega pa tudi navadnega kriminala v Italiji. Državni organi so zaprepaščeni, politični predstavniki so deljenih mnenj, vse skupaj pa nedvomno zastruplja že itak naelektreno volilno kampanjo.

Predsednik republike Cossiga se je vrnil z nekaterih poslovnih potovanj pri glavnih evropskih državnikih. Bil je v Veliki Britaniji pri kraljici Elizabeti II. in premieru Majorju, še prej pri francoskem predsedniku Mitterrandu. Nato je obiskal nemškega predsednika von Weizsäckerja in kanclerja Kohla v Bonnu pa še belgijskega kralja Baldovina v Bruslju. Tu se je sestal tudi z generalnim tajnikom Atlantske zveze Woernerjem. Bil je tudi na Portugalskem, kjer ga je sprejel predsednik republike Soares. Poromal je tudi v Fatimo. V Veliki Britaniji je obiskal univerzo v Oxfordu, drugje pa druge kulturne institucije.

Medtem je bil tudi zelo aktiven ministrski predsednik Andreotti, ki je bil na obisku v Kanadi, v New Yorku pa je predstvil neko svojo knjigo v angleškem prevodu.

Kot že večkrat omenjeno, predsed-

nik republike zlasti z obiskov v tujini rad strelja puščice na italijansko politiko oz. politike. Zadnje čase je zelo polemiziral s samimi vrhovi državnih organov. Tako s predsednikom senata Spadoliniem, predsednico poslanske zbornice Jottijevo in ministrskim predsednikom Andreottijem. Šlo je predvsem za različne interpretacije o vlogi parlamenta (posebej zdaj ko je razpuščen), odnose predsednik države-predsednik vlade itd. Marsikdaj je kazalo, da bo šlo do skrajnih posledic. To zlasti v polemiki z Andreottijem, potem pa so se stvari spet nekoliko izgladile.

Spectator

Polomija italijanske sodne pravice

Statistike govorijo: leta 1991 so v Italiji umori porastli za 38%; prijave mafijskega značaja so porastle za trikrat; tatvine so bile tri vsako minuto; ropov je bilo 159 na dan; 124 je bilo ugrabitev oseb v prvih šestih mesecih leta 1991 (l. 1990: 79). V Milanu je bilo 151 umorov in 3.377 ropov. Kriminal narašča po vsej državi. In sodstvo? Okrog 95% vseh prestopkov ne odkrijejo in ne kaznujejo. Dne 30. junija 1991 je čakalo na sodiščih skoro en milijon in pol sodnih razprav, na civilnih sodiščih pa čaka na razpravo nad dva milijona pravn.

Na drugi strani pa beremo, kako najvišje sodišče razveljavlja razsodbe nižjih sodišč, ki so obsodila mafije tudi na dosmrtno ječo; po razsodbi jih spustijo iz zaporov, da lahko še naprej uganjajo svoj kriminal. Poslednica: državljani vedno manj zaupajo v državno pravico.

Tudi msgr. Prešeren se je poslovil

V petek, 13. marca, zvečer je v triinosemdesetem letu starosti umrl msgr. dr. Jože Prešeren, duhovnik in verski organizator. Doma je bil z Doljnskega, po drugi vojni pa se je za stalno naselil v Trstu, kjer je vtisnil neizbrisni pečat slovenskemu verskemu, vzgojnemu in kulturnemu delovanju, posebno med mladimi.

Nad 40 let je bil dušni pastir pri Novem sv. Antonu. Ob tem je poučeval v slovenskih šolah, ustanavljal in vodil mladinske organizacije, urejal mladinsko časopisje, bil duhovni vodja Marijine družbe Marije milostljive.

Bil je markantna osebnost, vztrajen in odločen pri izpeljavi svojih pobud, velikodušen in radodaren, neutrujen delavec. Vse svoje delo je zastavil v luči prvenstva najvišjih vrednot, predvsem Boga, kateremu je podrejal vse ostalo.

Zadnja leta je močno opešal in opustil aktivno delovanje, toda do zadnjega se je zanimal za versko rast slovenskega krščanskega občestva, posebno skavtske organizacije, katere delo je vedno spremljal.

Pred dobrim mesecem je bil za daljši čas na zdravljenju v katarinški bolnici. Potem ko se je vrnil do-

mov, se mu je stanje znova močno poslabšalo. Po enem tednu bolnice je 13. marca zvečer odšel h Gospodu.

Od Trsta se bo msgr. Prešeren poslovil danes, v četrtek, 19. marca, na praznik svojega zavetnika sv. Jožefa, s sv. mašo ob 10.30 pri Novem sv. Antonu v Trstu, ki jo bo vodil tržaški škof msgr. Bellomi. Pogreb pa bo ob 16.00 v pokopniku rojstnem kraju, v Smolenji vasi pri Novem mestu.

V prihodnji številki bomo pok. dr. Prešernu in njegovemu delu posvetili primeren prostor.

Ključ jugoslovanske krize v ameriških rokah

Vest, objavljena v petkovem Slovincu, da naj bi bil Milošević v hišnem priporu, je našla mesto celo v poročilih RAI, slovenske televizije pa je vložila precej truda, da bi jo zanimala. Po mirnem 9. marcu so v Beogradu na Terazijah vztrajali le še študenti, ki pa jih je bilo vsak dan manj, zadnje je z batinami raztepla skupina neznancev, le nekaj minut za tem, ko se je s prizorišča umaknila policija - ta je sicer vse dni nadzorovala dogajanje.

Milošević je nezadovoljen z ameriško politiko do nekdanje Jugoslavije. Najprej so ZDA in ES v Bruslju, 12. marca sprejeli skupno deklaracijo, v kateri Amerika obljublja, da bo »naglo in pozitivno obravnavala zahteve za priznanje Hrvaške in Slovenije«. Nato je po vrnitvi iz Prage zunanji minister Rupel poročal o ovirah, ki jih slovenskemu članstvu v Konferenci o evropski varnosti in sodelovanju postavlja bivša Jugoslavija. V ponedeljkovem govoru naj bi Bush izjavil, da

ZDA cenijo boj narodov v nekdanji Jugoslaviji za samostojnost. Medtem prihajajo modre čelade oz. njihov poveljniški kader, ki iz Beograda že odhaja na žarišča spopadov na Hrvaškem. Vojaki, ki jih vodi indijski general Nambiar, naj bi prispeli do 25. aprila, kar je glede na vse pogostejša kršenja premirja dolga doba. Svoje pomisleke ob prihodu mirovnih čet je izrazil tudi obrambni minister Janša, ki je opozoril, da Armada svoje oddelke načrtno preoblikuje v oddelke teritorialne obrambe. Ta bo, sicer razorožena, lahko ostala na okupiranih območjih in jo bo Jugoslovanska armada, (ki se mora umakniti s hrvaškega ozemlja) lahko v skrajni sili mobilizirala. Zaskrbljenost glede usode mirovnega načrta je čutili tudi v hrvaški javnosti.

Pod pokroviteljstvom portugalskega diplomata Cutileira se v Sarajevu nadaljujejo pogajanja o usodi BiH med glavnimi tremi nacionalnimi skupinami.

Iz Slovenije

Zamudili bomo vse vlake

Tudi Kučan bi lahko bil mandatar - Janša ne verjame v novo vlado pred volitvami - Splošna stavka - Volitev junija (še) ne bo?

Slovenski parlament je prejšnji teden razpravljal o novem predlogu državnega proračuna. Po izjavah finančnega ministra Sešoka, naj bi novi proračun predstavljal 46% bruto družbenega proizvoda Slovenije. Proračun naj bi bil sprejet do konca meseca, saj so nekatere dejavnosti zaradi pomanjkljivega financiranja že v resnih težavah.

Po štirih dneh je minila stavka novinarjev na TV. Vodstvo hiše je zahtevalo novinarjev ugodilo, ti pa niso več zahtevali odstopa generalnega direktorja Jerovška. Kljub pritožbam pa so televizijski novinarji ves čas stavke namesto rednih poročil oddajali izjave sindikata, šele na pritisk vodstva zavoda so posredovali tudi sporočila nasprotne pogajalske strani. To sredo pa naj bi za nekaj ur Slovenijo skoraj popolnoma paralizirala splošna stvaka, ki jo pripravljajo nekdanji režimski sindikati.

Obrambni minister Janša je v intervjuju za Slovincen dejal, da ga ne zanima mesto premiera in da je »utopija razmišljati, da je možno sestaviti neko vlado, ki bi lahko karkoli premaknila brez volitev oz. brez novega razmerja sil«. Kot glavni razlog za to navaja argument, »da zaradi velikega števila strank, ki bi jih bilo potrebno pritegniti v koalicijo, ni možno sestaviti vlade, ki bi bila učinkovita, ker bi vsaka stranka vsiljevala svoje ljudi«. Janša opozarja, da bomo ob nadaljevanju takega stanja »zamudili vse vlake« in da se bo pozornost svetovne javnosti v naslednjih mesecih obrnila na nekdanjo Sovjetsko zvezo. Janša opozarja, da so volitve nujne. Teh pa, junija po vsej verjetnosti še ne bo.

Ker se volitve očitno odmikajo v jesen, se krepijo igre okrog novega mandatarja.

Leon Marc

DUHOVNA MISEL ZA 3. POSTNO NEDELJO

— O Bog, vir usmiljenja in vsega dobrega, poučil si nas, da se s postom, molitvijo in dobrimi deli očistimo grehov. Priznavamo ti svoje slabosti, zavest krivde nas teži. Prosimo te, dvigaj nas neprestano, saj si usmiljen...

Glavna mašna prošnja tretje postne nedelje se obrača na usmiljenega Boga. Prav je, da se kristjani za trenutek ustavimo in razmislimo o svoji, z grehom ranjeni naravi. Videti in priznati moramo svojo neobgljenost in nemoč, svojo revščino. Ljudje resnično potrebujemo Boga. Spočeti z izvirnim grehom, smo namreč vedno v nevarnosti, da se pri hoji spotaknemo in naredimo napako.

Samo Bog je vir vsega dobrega. On sam je neskončno Dobro. Bog je veliko bolj dober, kakor si mi lahko mislimo in predstavljamo. In prav zaradi tega, ker je dober, je usmiljen: rad nas ima, z nami sočustvuje, vedno je pripravljen odpustiti in pozabiti na naše napake.

Potrebno je nekaj naše dobre voje - da se spokorimo.

Trije so najtežji grehi, ki jih ljudje delamo najbolj pogosto: greh proti Bogu, proti samemu sebi in proti bližnjemu. Mašna prošnja nam svetuje, kaj je potrebno, da se varujemo pred grehom in njegovimi posledicami - post, molitev in dobra dela.

Tisti, ki moli, veruje v Boga, ga išče, ga potrebuje in se globoko zave da, da brez njega ne more narediti nič boljšega, lepšega, nič trajnega.

Kdor se posti, vzgaja svojo voljo, sledi visokim idealom, uresničuje vrednote, ki imajo svoj vir in cilj pri Bogu.

Kdor opravlja dobra dela, misli tudi na druge. Nesebično, z velikodušnim srcem je vedno pripravljen priskočiti na pomoč bratom in sestram v stiski.

MILAN NEMAC

Kandidati SSk so se predstavili

Slovenska skupnost je dne 10. marca v Trstu predstavila programske točke in kandidate, s katerimi se bo predstavila na parlamentarnih volitvah 5. in 6. aprila v okviru volilnega zavezništva manjšin in avtonomistov FEDERALIZEM.

Tržaški pokrajinski tajnik SSk Martin Breclj je v uvodni besedi poudaril pomen sodelovanja pri listi Federalizem. Ponovno je obžaloval, da predlog o vsemanjšinskem dogovoru o skupnih nadstrankarskih kandidatih ni bil uresničen, čeprav je upati, da bo izboljšal možnosti za dialog znotraj manjšine. Obsodil je protislovensko kampanjo na Tržaškem in zavezništvo med Listo za Trst in socialisti.

Deželni tajnik Ivo Jevnikar je podčrtal programsko točko, ki zadeva boj za pravičen zaščitni zakon in za tako volilno reformo, ki naj zagotovi manjšinam pravico do samostojnega zastopstva v parlamentu in drugih izvoljenih telesih.

Kandidat za senat v goriškem okrožju prof. Andrej Bratuž je spregovoril o povezovanju manjšin v italijanskem in evropskem merilu. Nosilec liste za poslansko zbornico v tržaškem okrožju dr. Peter Močnik se je zaustavil pri ustavodajnem značaju, ki naj bi ga dobila nova zakonodajna doba italijanskega parlamenta.

Kandidat za senat v okrožju Trst II. dr. Drago Legiša pa je v svojem posegu sicer voščil vsem slovenskim kandidatom na italijanskih listah najboljši uspeh, vendar je pripomnil, da se je izbira tistih slovenskih volilcev, ki ves povojni čas podpirajo nekatere vsedrjavne stranke, izkazala

za jalovo in malo uspešno. Danes, po padcu berlinskega zidu in komunističnega sistema, bi bil potreben obračun tudi na tem področju.

KULTURNE NOVICE

Uspeh Žarka Petana

Znani slovenski pisatelj, dramaturg in režiser Žarko Petan bo v kratkem kar dvakrat predstavljen avstrijski publiki. 28. marca bo avstrijska TV predstavila oddajo filma »Cafe Astoria«, 7. aprila pa bo pisatelj bral iz svojih del v Kletnem gledališču v Beljaku.

Pesmi Milke Hartmanove

Nekaj dni po 90. rojstnem dnevu je pri celovski Mohorjevi izšla zbirka 37 pesmi koroške pesnice Milke Hartmanove. Knjižica »Kresna noč« je napisana dvojezično, slovensko in angleško (prevod je napisal univ. prof. Priestly iz Kanade) in obsega 100 strani.

Molitev Sv. maša, spoved, obhajilo.

Kaj vse to pomaga? Brez dobrih del? Če ne sorodniki in ne sosedje, ne vaščani ne obiščejo, in ne pridejo na pomoč onemoglim in bolnim vaščanom.

Nekateri jih niti ne pogledajo ne pozdravijo.

Kaj to je božja zapoved?

Hvala

Ali bodo v Trstu res kontestirali papeža?

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je ostro obsodilo stališča različnih političnih sil v Trstu, ki zlorabljajo napovedani obisk papeža Janeza Pavla II. v Trstu in napovedano uporabo tudi slovenskega jezika pri slovesnem bogoslužju na trgu Unità za nacionalistične polemike. Izjave, ki smo jih slišali in brali, pričajo le o omejenosti in slabi veri ljudi, ki bi radi podredili svojim predsodkom pomen takega dogodka, kot je prvi papeški pastirski obisk v Trstu. Očitno ne razumejo oz. nočejo razumeti vesoljnosti Cerkve, idealov ljubezni in pravičnosti, ki jih Cerkev uči očitno ne le v Južni Ameriki in Južni Afriki, temveč tudi v »omikanem Trstu«. Tu se najdejo ljudje, ki se proglašajo za katoličane, v isti sapi pa spodbujajo in napovedujejo celo kontestacije proti Kristusovemu namestniku na Zemlji. Spet drugi kritizirajo tržaškega škofa, ker se je kot dober pastir naučil jezika dela svojih vernikov. Redko naletimo na tako pritlehne nacionalistične izbruhe in na »previdnost« nekaterih drugih sil.

Zasedal je pokrajinski svet SSk

V sredo, 11. marca, je zasedal pokrajinski svet SSk pod vodstvom Zorka Hareja. Seja je bila v času pomembnih dogodkov za uveljavitev slovenskega jezika. Politični tajnik Martin Breclj je v izčrpnem uvodu poročal tudi o obisku predstavništva stranke pri komisarju na tržaški občini Ravalliju, ki je med drugim dosegel preklic Staffierijeve okrožnice, ter o obisku pri komisarju na Pokrajini Mazzurcu. Govor je bil nadalje o obcih, predvsem o PDK, pri čemer je bila poudarjena potreba po pluralizaciji slovenskega dnevnika, ter o načrtih za slovensko televizijo. V zvezi s parlamentarnimi volitvami je bila prikazana pot, ki je po neuspelem poskusu enotnega nastopa tukajšnjih Slovincov, privedla do skupne manjšinske liste. Svet je razvil začudenje in obsodbo, da se je PSI, kjer so organizirani tudi Slovenci in za katero Slovenci volijo, spet povezala z Listo za Trst, ki je bila Slovincem vedno sovražna. Svet je tudi odločno obsodil nesramno propagando eksponenta MSI z lepaki, ki ščuvajo k narodnostni mržnji, in izzivalno prekritje slovenskih napisov na Krasu s fašističnimi gesli. Nazadnje je odgovorni za stike s sekcijami Peter Močnik poročal o angažiranju sekcij SSk pri pripravi prihodnje volitve. Na sredinem pokrajinskem svetu SSk je tudi neugodno odjeknila vest o preskromnem odmerjenem slovenskem deležu pri slovesnem bogoslužju na trgu Unità ob papeževem obisku v Trstu.

Mešani zbor »HRASST« - Doberdob - zborovodja Hilarij Lavrenčič

Od 30. aprila do 3. maja 1992

JANEZ PAVEL II. V NASI DEŽELI

Obiskal bo Oglej, Pordenun, Concordijo, Trst,
Gorico, Humin (Gemona) in Viden

Sv. oče bo sprejel slovenske predstavnike v Trstu in v Gorici

Slovenski verniki treh škofij - Trsta, Gorice in Vidna -
pozdravljamo Kristusovega namestnika in Petrovega
naslednika, ki prihaja med nas, da nas potrdi v veri v Boga
in v zvestobi do Kristusove Cerkve in naše zemlje

JANEZU PAVLU II. V POZDRAV

Dobrodošlico izrekam prvemu papežu, ki prihaja v naše mesto, Trst.

Peter je prvič tu, v Trstu.

Obstajajo sicer slovenske legende o Kristusu in Petru, ki sta hodila po Krasu, čeprav so izvirne in pristržne so vendar le legende.

Zadnje čase nas dogodki prehitevajo. Tako presenetljivi in nepričakovani so, nedolgo tega se nam še sanjalo ni o vsem, kar se zdaj dogaja.

Papež v Trstu...

Tvoj prihod bo resničen dogodek, ki bo najprej kronika, potem pa bo prešel v zgodovino našega mesta, naše dežele.

Ob tem prvem srečanju bi ti rad veliko povedal, vendar moram vse izreči v nekaj stavkih.

Kot Slovenec živim tu že stoletja, in to življenje ni bilo lahko.

Ali sem zaradi tega... trd?

Toda ohranil sem vero, ki je prišla tudi k meni iz Ogleja.

Od pokristjanjenja naprej je Cerkev zavzela pomembno vlogo v mojem življenju: Stalno me je spremljala, nikoli me ni zapustila, čeprav so včasih nekateri njeni zastopniki krivično ravnali. Ohranil sem vero, čeprav se nekateri med mojimi rojaki, ne vedno po svoji krivdi, ne udeležujejo bogoslužnih obredov. Po moji veri so tolkli iredenta, fašizem in komunizem, in vsi ti, so prinesli slavo na našo božjo njivo, za nekatere predele usodno.

Borba za obstoj me je naredila trdega in nekako nezaupljivega.

Toda hočem biti pravičen. Prva ustanova, ki mi je dala oziroma bolje rečeno je izoblikovala mojo kulturo in me tako obogatila, da se z njo lahko ponasam, je bila prav Cerkev; od samostanov in prvih zapisov prek Trubarja do Slomška. Dala mi je prvo knjigo, v težkih časih, ko ni bilo šol, me je učila božjih resnic, a tudi materino besedo. Duhovnik mi je bil oznanjevalec, pesnik, pisatelj, zadrugar, prosvetni delavec, skladatelj, zgodovinar, dirigent, glasbenik, bil mi je brat, ko so mi vse vzeli.

Zato veliko dolgujem tej Cerkvi, slovenskemu duhovniku, ki me - edini - ni zapustil, ko sem trpel v času črnega režima.

Z odločno roko vodiš Kristusovo Cerkev nasproti novemu stoletju, božja previdnost te je postavila v sedanjí čas.

Utrdi me v veri, saj zato odhajaš na težko pot po svetu in zato prihajaš med nas, ker je to tvoja naloga.

Utrdi me v veri tudi zato, ker je večkrat v nevarnosti. Večkrat sem imel vtis, da nisem bil polnopraven sin krajevné Cerkve. Večkrat sem se približal oltarju z grenkobo v srcu. Vendar hočem biti še vedno sin te Cerkve, ki je kljub človeškim slabostim Kristusova. In prav tako jo sprejemam. Utrdi me v veri, ki si me odkril na moji zem-

lji, pa čeprav na njej med pšenico raste veliko plevela. Naj tvoja beseda utrdi in pomnoži pšenico, ki bo izpodirala ljujko.

Hočem biti odkrit. Bojim se, da bo tvoj prihod predvsem velika zunanja manifestacija, velik spektakel, a naj ta vtis odpravita tvoja beseda in skupna molitev.

In še nečesa me je strah. Bo potem ostalo vse, kot doslej? Bo tvoj prihod zbližal obe, tu živeči narodnosti?

Vem, nimaš čarobne palice in tega ne morem pričakovati. Tvoje delo bo nadaljeval najvišji pastir v naši škofiji.

Napredek in rast mesta slonita tudi, in v precejšnji meri, na pravem, to je krščanskem sožitju in sodelovanju med obema tu živečima narodoma.

Poziv velja enim in drugim.

Daj Bog, da bi si mi verni končno pogledali v oči. Ali bomo stopili na to pot ali pa bo reevangelizacija velika provara...

Če bo tvoj prihod med nas začetek teh dobrih namenov, ki seveda ne smejo biti le nameni, tedaj bo res zgodovinski dogodek za naše mesto.

Prosil bom Boga, da bi začeli s tem novim poglavjem v naši zgodovini.

Slovenski tržaški človek

Tržaška škofija

Pastoralni načrt 1991-92

Pastoralni načrt, ki bi ga v letu 1991-92 tržaška škofija rada uresničila, lahko povzamemo z geslom: "novo oznanjevanje krščanske blagovesti".

Prenoviti si želimo podajanje božje besede spričo verske ravnodušnosti in razkristjanjenja današnjega sveta, ki sta tudi pri nas dokaj izrazito prisotni.

Prizadevamo si, da bo naše oznanjevanje 'novo' in sicer tako po načinu kot jeziku, novo zlasti v skupni rasti krščanskih občestev. Le tako lahko postane pomembno za ljudi, ki živijo v tem nelahkem zatonu drugega tisočletja.

Pastoralna prizadevanja naše škofije ne smejo prezreti posebne družbene sestave in zemljepisne lege Trsta. Odtod še večja potreba po posebnem pričevanju in po posebni odprtosti za dialog in izmenjavo med različnimi ljudstvi in kulturami, zavedajoč se nove duhovne podobe Evrope.

Z modro presojo bomo iskali stike in priložnosti za medsebojni pogovor in izmenjavo mnenj in pogledov, s katerimi lahko pokažemo, kakšna je naša vera in kakšen smisel dajemo življenju, da bi skupaj gradili pravičnost, vzajemnost in mir.

Pojdimo s Petrom

Na valovih časa
tudi danes stopa Jezus
s Petrovim naslednikom,
ki prihaja na Primorsko-
mu stopajmo naproti.

Na vodah nemirnih
današnjega življenja
valovi zla besnijo
in narodi kričijo:
"Gospod, potapljamó se!"

Kot je dvignil Petra
iz jezerskih vodá,
dviga zdaj naslednika
Janeza Pavla Drugega
in z njim nas vse.

S Svetim Očetom pójdimo
usi k Jezusu Odrešeniku:
edino On nas bo privedel
na obalo mirno
srečnega življenja.

Albert Miklaveč

Zakaj pripravljalni odbor ni dal prej dokončnega programa

Z več strani slišimo to upravičeno pripombo. Nekateri celo dodajo, čemu taka skrivnost?

Razlog je ta. Pripravljalni odbor je pripravil svoj načrt, toda potrebna je bila odobritev vatikanskega zastopnika, ki bi moral priti v našo deželo že januarja. Ker ni prišel, se je vsa stvar zavlekla. Prišel je komaj v petek, 21. februarja (tolikšna je bila zamuda) in si vse ogledal.

Zadnjo besedo pa je dal sam sveti oče, ko se je vrnil iz Afrike.

Ker se je torej vse tako zavleklo, ni bilo mogoče toliko prej objaviti natančnega programa.

Svetovni popotnik, romar in pričevalec

Ko se je po smrti Pavla VI. poleti leta 1978 kardinal Luciani odpravljaj na konklave v Rim na volitve novega papeža, mu je eden izmed sodelavcev voščil, naj bi doživel čast vrhovnega vodstva cerkve. Tedaj mu je Luciani odvrnil, da se za to ne čuti primernega, ker bo čas od novega papeža terjaj, da se bo posvetil potovanjem in romanjem v daljne dežele, sam pa da za to nima pravega nagnjenja. Božja previdnost pa je postavila na vrh Cerkve prav skromnega Lucianija, toda ista previdnost mu ni dala, da bi sploh lahko začel razmišljati o funkciji, ki jo je bil napovedal novemu poglavarju katoliške Cerkve. Po dobrem mesecu mu je nasledil papež Wojtyła, človek, ki bo gotovo sel v zgodovino kot izjemni svetovni romar, kot osebni pričevalec in posredovalec Evangelizacije. V pristnem duhu nove evangelizacije posveča Janez Pavel II. to svoje poslanstvo vsakemu nosilcu človekovega dostojanstva, ki ga papež postavlja tako visoko v svojih govorih in uradnih dokumentih, ko govori o etiki, kulturi in o socialni problematiki. Pij XII. se praktično ni premaknil iz Vatikana ali poletne residence v Castelgandolfu, razen ko je med zadnjo vojno sel tolažit rimsko ljudstvo, ki ga je prizadelo letalsko bombardiranje. Janez XXIII., ki je tako prevetрил Cerkve in sprožil koncil, je komaj sel po Italiji. Pavel VI. je naredil korak dlje in si je upal v svet: v Sveto deželo, v Združene narode. Janez Pavel II. pa je potovanje kot osebno pričevanje postavil kot pravilo svojemu pastoralnemu delu. Z njim je papeštvo preraslo rimski okvir tudi na osebni ravni. Odtlej papež ni več samo rimski škof, temveč - tudi v pastoralni - postane vesoljni.

Spomnimo se samo njegovega enkratnega srečanja z milijonsko množico poljskih vernikov v Censtohovi, ali ganljivih objemov z najbolj odrinjenimi ljudmi Afrike, Srednje in Južne Amerike, ali pomenljivih obiskov pri drugovercih tako v razvitem svetu ali v državah v razvoju. Vedno pa je papež spoštljiv do zgodovine naroda, ki ga obišče, do njegovih značilnosti in preteklosti, ki so ga formirale, oster sodnik za krivice, ki jih je doživel in tolažnik za sedanje težave. Vedno se tudi papežev obisk vtisne neizbrisno v spomin, tistih, ki so ga doživeli. Zato so povsem naumestni pomisleki tistih, ki sodijo, da se papež s temi potovanji preveč razdaja in da postajajo taka potovanja že rutinska. Tak vtis pa je treba pripisati sredstvom javnega obveščanja, predvsem televizij, ki je pri svojem poročanju preveč vsiljiva in ima pred sabo samo spektakularni del, medtem ko pozablja na pastoralni pomen obiska. Papež namreč obiskuje posamezne dežele in posamezne skupnosti in njim prinaša besede tolažbe in resnice. Vsak tak trenutek je neponovljiv, čeprav ga televizijski prenos še tako poplitvi. Zato moramo doživeti tudi obisk Janeza Pavla II. pri nas kot nekaj enkratnega, ki se vključuje v veliko dejanje ponovne evangelizacije Evrope in sveta.

Sergij Pahor

S papežem za novo evangelizacijo

Kaj pričakujemo od obiska svetega očeta

Najprej izkažimo svojo hvaležnost, da je prišel med nas.

On, slovanski papež, prvič stopa na našo zemljo.

Kot misijonar, romar, popotnik hodi po svetu in oznanja božjo besedo.

Predvsem pa pričakujemo njegovo besedo, pač zato, ker bo imela med nami poseben odmev.

V našem jeziku nam bo ponudil besedo življenja, besedo zvestobe.

Primorski Slovenci smo doživeli na svoji zemlji, kjer živimo že stoletja, marsikatero ponižanje, sramotenje in omalovaževanje našega jezika. V času fašizma pa smo doživeli pravi kulturni genocid. Cerkev nam je bila vedno v pomoč, čeprav nekateri njeni zastopniki v preteklosti niso vedno pravilno ravnali z nami. Vatikan je imel gluha ušesa za naše prošnje in klice...

Zato z velikim upanjem pričakujemo papežev govor, da nas bo potrdil na naši zemlji, nam dal besedo upanja, vere, zvestobe Kristusovi Cerkvi.

V teku je pastoralno zborovanje na Tržaškem

V škofijski pastoralni načrt za leto 1991-1992 za tržaško škofijo je vključeno tudi pastoralno zborovanje slovenske verske skupnosti.

Za to smo določili enajst sicer že znanih tem, ki pa so tudi predmet razprave po župnijah.

Dozdaj smo predelali sedem tem. Zanje pa ni bilo veliko odziva, lahko bi bilo bolje. Tako so ljudje prišli do besede in v poslanih odgovorih nam je jasno, kaj si mislijo.

Taka udeležba zahteva

trud in zavzetost pa veliko dobre volje.

Vse vernike prosimo za ta prispevek.

Namen zborovanja je jasen: še bolj povezati versko skupnost, stopiti na pot prenov, med nami oživeti božjo besedo ter zavest pripadnosti Kristusovi Cerkvi.

Skratka, duhovna prenova.

To je delo apostolov in kdor čuti, da to je, naj nadaljuje, pomaga, svetuje in priporoča.

Janez Pavel II. in sedanji zgodovinski trenutek

Sociologi in politologi nam znajo postreči z zelo utemeljenimi in globokoumnimi razlagami preteklega in sedanjega zgodovinskega dogajanja. Te razlage slonijo večinoma na ekonomski osnovi: ekonomija je namreč danes osrednja in vsepovezujoča kategorija.

Toda nekaterih te razlage ne morejo zadovoljiti, ker vedo, da zgodovine ne dela ekonomija, marveč človek, ki ni samo "homo oeconomicus", ampak tudi duh, prebivališče sv. Duha. Njim mora nekaj pomeniti tisti "Ne bojte se", ki je odmeval na trgu sv. Petra nekoga oktobrskega dne v letu

1978. To so bile prve javne besede, ki jih je Karol Wojtyła izrekel kot papež Janez Pavel II. To so bile besede, ki so zasukale kolo zgodovine.

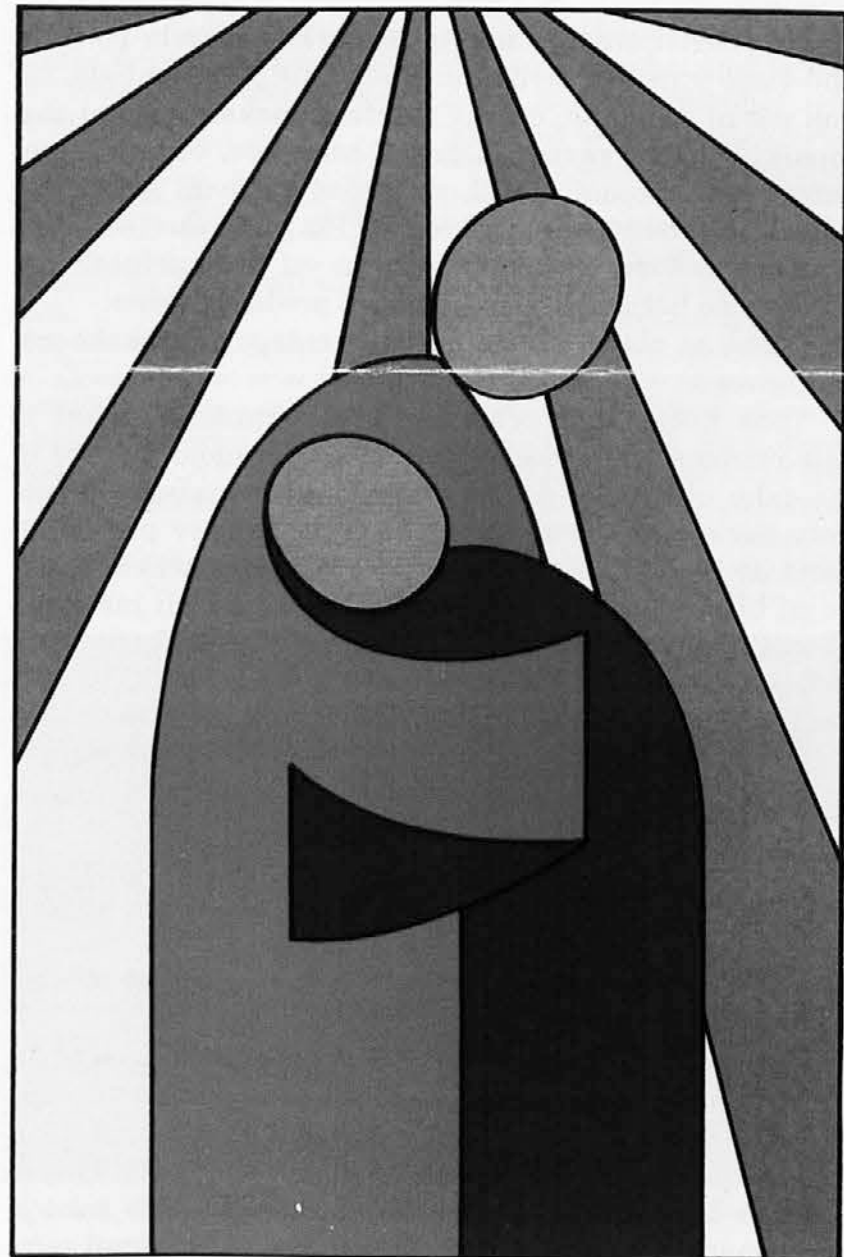
Dejansko je svetovna javnost takoj zaznala, da se je zgodilo nekaj odločilnega. Ne le katoliško, ampak tudi levičarsko in liberalno časopisje se je začelo razpisovati o "papežu s Poljske", pa čeprav v večini primerov ni došlo bistva njegovega poslanstva.

André Frossard je papeža Janeza Pavla II. označil kot pričevalca, ki je prišel "naravnost iz Galileje, kakor da bi se bil prilepil apostolu Petru za pete". Nadaljuje znani francoski spreobrnjenec: "Mož vere, ki živi v Rimu, je eden tistih, ki se ne strasio". Pa ne zato, ker bi bil nadčlovek, ampak ker je njegova opora Kristus. Oznanjati Kristusa je pravzaprav tudi njegova glavna, morda celo edina naloga, kakor za vseh 256 njegovih predhodnikov od sv. Petra dalje.

In prav to kot verniki pričakujemo od Petrovega naslednika, da nas utrdi v veri. Ne častimo papeža kot človeka, pač pa Kristusa, ki ga on po svoji službi predstavlja. Prvi in bistveni cilj srečanja s svetim očetom je zato, da se globlje srečamo s Kristusom.

Ne gre pa ob tem zamolcati dejstva, da bo v prvih dneh letošnjega maja Janez Pavel II., ki je tudi z zgodnjim diplomatskim priznanjem nove slovenske države izkazal svojo naklonjenost do našega naroda, prvič stopil tudi na slovenska tla (seveda ne na tla slovenske države). Kakorkoli že, pa četudi nam utegne prizadevanje za večjo prisotnost našega jezika pri skupnih obredih prihraniti kakšno razočaranje, to srečanje bo za nas velik praznik.

Tomaž Simčič

Papeževa potovanja po svetu

Do papeža Pavla VI. leta 1963 noben papež ni obiskal kake izven evropske celine. In vendar so tudi v preteklosti papeži imeli pravico in dolžnost obiskovati svoje vernike, a ni bilo se potrebnih pogojev bodisi tehničnih, kakor kulturnih. Ko pa je tehnika ustvarila objektivne pogoje, da lahko papež pride do "skrajnih zemeljskih mej ali pokrajin", se papež ne more več umikati tej dolžnosti ali svojstveni nalogi, to se pravi "skrb za vse Cerkve", kakor je zapisal veliki apostolski potnik sv. Pavel.

Kot rečeno, je papež Pavel VI. začel s potovanji, sedanjí papež Janez Pavel II. pa je potovanja po svetu spremenil v normalno dejanje. Odslej bo prihodnjim papežem nemogoče voditi vesoljno Cerkev izključno ali pretežno iz Rima.

Vloga papeževe skrbi je dobro označena v priliki o dobrem pastirju, ki mora poznati vse in vsako ovco, jo klicati po imenu ter jo voditi na pašo.

To velja za vsakega duhovnika, škofa, papeža. Posebno v teh časih ni mogoče spoznati ljudi, če se ne potuje.

Če bi se papež za vodenje Cerkve posluževal le svojih uradov ali Kongregacij, bi se ta sredstva spremenila v oviro in ne v most.

Uradni obisk škofov v Rimu

Nekdaj je papež spoznal realnost posameznih škofij po svetu samo po uradnih obiskih posameznih škofov, ki so morali priti k njemu vsakih pet let na poročanje. Taki obiski škofov se uradno imenujejo: visita al limina, ali obisk k apostolom.

Ti obiski so starodavna naveda.

Nimamo točnih podatkov, kdaj so se začeli, a prva pričevanja segajo v IV. stoletje. Ob koncu prvega tisočletja so bili ti obiski ad limina že obveznost za vsakega škofa.

Kongregacija za škofo je 29. junija 1988 izdala poseben direktorij za take obiske.

V novem Cerkvenem zakoniku pa beremo naslednje:

Kanon 399.

1. Krajevni škof je vsakih pet let dolžan papežu podati poročilo o stanju škofije, ki mu je zaupana, v obliki in času, ki ga določi apostolski sedež.
2. Če za poročilo določeno leto v celoti ali delno pade v prvi dve leti od nastopa vodstva škofije, more tokrat opustiti izdelavo in izročitev poročila.

Kanon 400.

1. Krajevni škof naj v istem letu, ko mora podati poročilo papežu, če ni apostolski sedež drugače določil, pride v mesto Rim, da bo počastil grobova apostolov Petra in Pavla in se predstavil papežu.
2. Škof naj prej omenjeni obveznosti zadosti osebno, razen če je zakonito zadržan. V tem primeru ji zadosti po škofu pomočniku, če ga ima, ali pomožnem škofu, ali sposobnem duhovniku svojega zbora duhovnikov, ki biva v njegovi škofiji.

Škofov obisk v Rimu obsega torej dve obveznosti: obisk grobov apostolov - ad limina apostolorum - in srečanje s papežem, kateremu poroča o stanju svoje škofije.

Škofov osebni obisk pomeni torej, da ne zadostuje samo napisano poročilo.

Papež Pavel VI. je vpeljal novost: privatnemu razgovoru s škofom je sledilo še skupinsko srečanje s škofi iste dežele. Sedanjí papež nadaljuje s to navado in so taki papeževi posegi ob srečanju s škofi postali pravi teološki in pastoralni traktat.

Kakor je bilo rečeno, so bili pred leti obiski škofov ad limina edini papežev stik s krajevnimi Cerkvami.

Pomen papeževih potovanj

Se danes so ti obiski obvezni, toda papež gre tudi sam tja, kamor ga povabijo. Navadno škofovo vabilo sovpadajo z državnim vabilom. Le tako pride papež v osebni in neposredni stik z raznimi in različnimi ljudstvi, kulturami, navadami in socialnimi pogoji.

Umevno je, da so taka potovanja naporna in ne luksusa, a

vendar krožijo o teh potovanjih razna namigovanja in celo obsojanja. Danes lahko rečemo: škoda, da niso bila možna prej, potem bi bili vatikanski uradi bližje problemom krajevnih Cerkva.

Papeževe obiske po svetu in po rimskih župnijah lahko označimo za najznačilnejše poteze sedanje Cerkve, saj tako verniki spoznajo, kakšna je naloga in vloga papeštva.

Na ta način se papež približa tudi tistim revnejšim slojem, ki bi radi videli papeža, a jim finančna sredstva ne dovoljujejo.

Ali ti papeževi obiski pustijo neko sled?

To odvisi od krajevnih Cerkva in resnosti priprave.

Papežev obisk predpostavlja molitveno, katehetsko in pastoralno pripravo, seznanjanje z naukom o Cerkvi, kar drugače ostaja na robu znanja posameznih vernikov.

Kot rečeno, vernik spozna od blizu osebo, vlogo in nalogo papeža oziroma papeštva. Otrese se površnosti in dvoumnosti nekaterih časnikarskih poročil, ki so včasih celo zlonamerna.

S papeževim obiskom se odpre pogled cerkvenega občestva preko meja svoje župnije in škofije, oživijo pastoralni načrti. Papeževa beseda potem potrjuje, vzpodbuja in usmerja.

Zgodi se tudi, da prav ob papeževem obisku in s pripravo pride vernik do večje zavzetosti in odgovornosti.

Papež postane označevalec nove evangelizacije, ki prihaja na dan prav ob koncu in na začetku novega tisočletja, kar sovpadajo z epohalnim prehodom iz padca lažnih ideologij v novo človeško dobo, ki jo prav ta papež nakazuje.

Za vse velja njegov klic, ki ga je izrekel na trgu Svetega Petra ob začetku papeževanja: "Ne bojte se! Odprite vrata Kristusu!"

Prav iste besede ponavlja tudi nam. Zato prihaja med nas!

Dušan Jakomin

Nas človek - ženska in moški - se je ob različnih praznikih, cerkvenih in osebnih, predstavil Bogu v posebni obleki, ki je postala naša. Služila je za poroko, procesije in tudi za nedeljsko mašo, pa tudi ob raznih kulturnih praznikih.

V Trstu obstaja samo ena posebna naša: ljudska naša slovenskega človeka.

Ko bo prišel v Trst sveti oče, naj ga naš človek počasti in pozdravi tudi z narodno našo.

Zato vabimo tiste, ki imajo doma narodno našo, da se udeležijo papeževe maše na Velikem trgu, v narodni naši. Naša pa mora biti seveda lepa.

Papež Pij VI. v Gorici

Papež Pij VI. je vodil Cerkev od l. 1775 do 1799. Bili so težki časi zaradi vmešavanja vladarjev v cerkvene zadeve in francoske revolucije. V cerkvene zadeve se je posebno vmešaval avstrijski cesar Jožef II. Cerkev je hotel podrediti cesarstvu. V ta namen je sebi pridržal imenovanje škofov. Nadalje je zahteval, naj se cerkveni redovi ločijo od svojih višjih predstojnikov, če imajo ti sedež izven Avstrije. Razpustil je številne redove, posebno kontemplativnega značaja (karmelčane, kartuzijane, klarise in druge). Zaplenil je tudi cerkveno premoženje, ki ga je izročil v upravo posebnemu državnemu skladu. Ukinil je številne božje poti, tudi Sveto Goro.

Od škofov je zahteval prisego cesarju in prepovedal objavljanje papeževih dokumentov v svojih deželah brez cesarskega dovoljenja. Posegal je celo v bogoslužje in določil, koliko sveč sme goreti pri bogoslužju. Zato so ga imenovali "cesar zakristan". Tudi bogoslovna semenišča je podvrnil svoji kontroli in določal učne knjige.

S temi reformami je nujno prišel v spor s Sv. sedežem. Pij VI. je dolgo potrpeč in upal na cesarjevo preusmeritev. Ko je spoznal, da njegovi protesti ne

najdejo odmeva, je sklenil potovati na Dunaj in cesarja osebno prepričati, naj odstopi od svojih reform.

Spomladi leta 1782 je zapustil Rim in se podal na pot. Spotoma se je ustavil tudi v Gorici in prenočil v Lantierjevi palači, ki še danes stoji z vhodom s trga sv. Antona. Velika množica se je zbrala na trgu sv. Antona in želela videti papeža ter prejeti njegov blagoslov. Papež se je prikazal na oknu palače in blagoslovil množico. Naslednjega dne 15. marca se je papež podal v stolnico in opoldne prisostvoval sveti maši. Po maši je odpotoval in okrog polnoči dospel v Postojno, kjer je prenočil.

Čudno se zdi, da se papež ni srečal z nadškofom Eglanom. Toda ta je moral na cesarjev ukaz zapustiti Gorico preden je papež prišel v Gorico. Ni se smel srečati s svetim očetom. Tudi ljudstvo se po cesarjevi volji ne bi smelo srečati s svetim očetom, toda ga ni poslušalo in je napolnilo trg sv. Antona in naslednji dan gorisko stolnico.

Papež Pij VI. je ostal na Dunaju mesec dni, od 23. marca do 22. aprila 1782. Dosegel pa ni skoraj nič, ker je bil cesar Jožef II. premočno pod vplivom ministrov Kaunitza in Cobenzla.

Papeževa služba

(iz Cerkvenega zakonika)

Kan. 333 - 1. Rimski papež ima v moči svoje službe oblast ne le nad vesoljno Cerkvijo, ampak dobi prevestno redne oblasti nad vsemi delnimi Cerkvami in nad njihovo stalno skupnostjo, s katerim se hkrati krepi in varuje lastna, redna in neposredna oblast, ki jo imajo škofje nad svojimi delnimi Cerkvami, ki so jim zaupane.

2. V izpolnjevanju službe najvišjega pastirja Cerkve je rimski papež vedno občestveno povezan z drugimi škofi in celo z vesoljno Cerkvijo; ima pa pravico, da glede na potrebe Cerkve določi način, ali bo to službo izvrševal osebno ali zborna.

3. Zoper sodbo, odlok ali odločbo rimskega papeža ni ne priziva ne pritožbe.

Naši darovi svetemu očetu:

Skedenjski kruh in kraški teran, dva simbola dela in truda primorskega človeka za preživljanje.

Dve knjigi: Jakob Ukmar: Mariologija,

Alojz Rebula: Smer nova zemlja.

Umetniško izdelana in okrašena sveča, delo slovenskih redovnic.

Spored papeževega obiska

(možne so še kakšne spremembe, na katere vas bomo pravočasno obvestili)

Cetrek, 30. aprila 1992

ob 16. uri - prihod na letališče v Ronkah
od 17. uri - Bogoslužje v Ogleju s škofi
Odhod v Pordenun

Petek, 1. maja 1992

Bogoslužje in sprejem delavcev v Pordenunu

ob 18. uri - Obisk na Vejni
Sprejem slovenskih predstavnikov
ob 19. uri - Pred stolnico sv. Justa pozdrav in dobrodošlica mestnih oblasti
ob 19. uri - Srečanje z duhovniki, redovniki in redovnicami v stolnici sv. Justa

Sobota, 2. maja 1992

ob 8. uri - Kratko srečanje s pristaniškimi delavci na 7. pomolu
ob 8.45 - Srečanje na univerzi z znanstveniki in izobraženci
ob 10. uri - Sv. maša na Velikem trgu
ob 12.30 - V gledališču Verdi srečanje s krajevnimi politikami

ob 15.30 - Papež zapusti Trst in odhaja v Gorico
ob 16.30 - Sv. maša na Travniku

Nedelja, 3. maja 1992

Sv. oče bo v Huminu (Gemoni) in v Vidnu, kjer se bo srečal z mladino in bo zaključil Euharistični kongres.

"Zakaj potujem po svetu?"

"Poslanstvo apostola Petra mi narekuje, naj širim evangelij upanja v slehernem kraju sveta. Oznanjam nauk Kristusovega odrešenja vsej človeški skupnosti. To je razlog, zaradi katerega sem postal potnik in romar miru ter evangeljske ljubezni... z edinim namenom, da služim Kristusu, Odršeniku vsakega človeka!"

Priloga k številki Katoliškega glasa št. 11-četrtak, 19. marca 1992

Sestavil Dušan Jakomin

Tiskarna:
Centralgrafica s.d.f.
Ul. Isola d'Istria, 2
Trst

Hierarhična ureditev Cerkve

Da bi božje ljudstvo pasel in vedno množil, je Kristus Gospod v svoji Cerkvi ustanovil različne, v dobro vsemu telesu naravnane službe. Nositelji svete oblasti namreč služijo svojim bratom, da bi se vsi, ki spadajo k božjemu ljudstvu in jim zato pripada resnično krščansko dostojanstvo, svobodno in urejeno trudili za isti cilj in tako dospeli do zveličanja.

Ta sveti zbor hodi po stopnjah prvega vatikanskega koncila in v soglasju z njim uči in

izjavlja, da je Jezus Kristus, večni Pastir, sezidal sveto Cerkev, ko je poslal apostole, kakor je njega poslal Oče (prim. Jan 20, 21). Hotel je, da bi bili njihovi nasledniki, to je skofje, v njegovi Cerkvi pastirji do konca sveta. Da bi pa bilo škofstvo samo eno in nedeljeno, je na celo ostalim apostolom dal svetega Petra in v njem postavil trajno in vidno počelo ter temelj edinosti vere in občestva. Sveti zbor ta nauk o ustanovitvi, trajnosti, o moči in pomenu svetega

prvenstva rimskega škofa in o njegovem nezmotnem učiteljstvu znova predloži vsem vernikom, da ga trdno verujejo. Nadaljujoč to, kar je bilo tedaj zaceto, je sklenil pred vsem svetom izpovedati in razglasiti nauk o skofih, naslednikih apostolov, ki s Petrovim naslednikom, Kristusovim namestnikom in vidno glavo vse Cerkve, vodijo hišo živega Boga.

(Iz Dogmatične konstitucije o Cerkvi.)

Verniki koprške in ljubljanske škofije ob papeževem obisku

Slovesnega somaševanja, ki ga bo vodil papež Janez Pavel II. na Velikem trgu v Trstu in na Travniku v Gorici, se bodo udeležili tudi verniki iz ljubljanske in koprške škofije. Veseli smo te udeležbe.

Toda koliko jih bo prišlo in kako bodo prišli? Na to vprašanje sedaj še ne moremo odgovoriti. Verniki se bodo gotovo dogovorili s svojimi duhovniki. Radi bi pa vedeli vsaj za približno število. Priporočamo posebne avtobuse!

Dostop na Veliki trg

Dostop k maši na Velikem trgu v Trstu bo dovoljen samo s posebno vstopnico, ki bo na voljo brezplačno pri duhovnikih. Vsakdo naj se pravočasno zana. Isto velja za pevce, ki se bodo udeležili pevskega vaja.

Posebna knjižica

V pripravi je posebna knjižica v italijanskem in slovenskem jeziku z molitvami, berili in pesmimi. Knjižico bo lahko vsakdo dobil brezplačno.

Za morebitna pojasnila se lahko obrnete na Tajništvo pripravljalnega odbora, ul. Cavana 16, tel. 300-730, ali pa na naslov: Dušan Jakomin, via di Serbola 42, tel. 830-792.

SOUDELEZBA SLOVENSKIH VERNIKOV PRI PAPEŽEVI MAŠI NA VELIKEM TRGU V TRSTU

1. Pozdravna beseda svetemu očetu tržaškega škofa tudi v slovenščini.
2. Drugo berilo v slovenščini.
3. Papeževa beseda tudi v slovenščini.
4. Dve prošnji vernikov v slovenščini.
5. Slovenska pesem pri darovanju.
6. Vabilo zapodajanje rok.
7. Slovenska pesem pri obhajilu.
8. Sklepna pesem Marijia skoz' življenje.

SOUDELEZBA SLOVENSKIH VERNIKOV PRI PAPEŽEVI MAŠI NA TRAVNIKU V GORICI

1. Drugo berilo v slovenščini.
2. Papeževa beseda tudi v slovenščini.
3. Dve prošnji vernikov
4. Šest slovenskih pesmi ob različnih trenutkih.

BESEDE JANEZA PAVLA II. SLOVENSKIM ROMARJEM V CASTELGANDOLFU 5. SEPTEMBRA 1979

... Pozdravljam vas posebej s prisrčno željo, da bi bila vaša izvirna, kulturna identiteta vključena v obseg družbenega in cerkvenega življenja; da bi bila za vas in za nas resničen prispevek duhovnega bogastva ter spodbuda za vedno bolj plodonosno povezanost v mislih in delih v Jezusu Kristusu.

Natečaj za odgovore na vprašanja o papeževem obisku za šole vseh stopenj

Osnovna šola.

1. Če bi bil ti papežev vodič po svojem mestu, kaj bi mu pokazal? Nariši ali opiši predlagano pot in povej, zakaj si se zanjo odločil.

2. Napiši pismo svojemu prijatelju in v njem razloži, kaj bi rad povedal papežu, če bi se z njim pogovarjal.

3. Tako je papež nagovoril otroke v Braziliji: "Predvsem bi rad poudaril, da ste za papeža zelo pomembni. Predstavljate namreč prihodnost države in Cerkve. Ali ste to vedeli? Lepo je, da je vsakdo med vami odprt do svojih soursnikov, da jim ponuja roko ne glede na barvo kože, socialni položaj, vero. Podajate si roke med seboj. Da bi vas odrasli posnemali in prenehali z vsemi diskriminacijami. Le tako bi svet prišel do miru".

K tem papeževim besedam napiši svoje mnenje in obenem opiši, kako bi lahko prispeval k rasti takega mesta, ki bi bilo odprto vsem!

4. Nariši načrt za znamko, ki naj bi spominjala na papežev obisk v Trst.

Srednja šola.

1. Nariši reklamno desko z dobrodošlico papežu in s predstavitev dejanskega stanja svojega mesta, ki s posebnim zaupanjem pričakuje njegov prihod.

2. Papež prihaja med nas kot svetovni popotnik, ki je sposoben združevati različnost v edinstvo ljubezni. Kako bi se mi odzvali na njegov zgled in njegovo vabilo: "Odprite na stečaj vrata Kristusu" in tako, kot državljan mesta, ki naj bi bilo most Evrope, postali oblikovalci novega človeštva?

3. Nariši načrt za znamko, ki naj bi spominjala na papežev prihod v Trst.

Tretja tema za osnovno šolo velja tudi za srednjo šolo, le izraz otroci naj zamenja izraz dečki.

Višja šola.

1. Papež gleda na mladino vsega sveta kot na "upanje novega človeštva". Povej svoje mnenje o papeževem stavku, kot ga je napisal ob 7. mladinskem dnevu: "V vsakem mladem človeku opazamo neko žejo po Bogu, čeprav se včasih skriva pod vtisom brezbrčnosti ali celo odpora".

2. Svetovljanstvo in odprtost prek vsakršnih meja, sta značilni za slog Janeza Pavla II., ki je po nekem posebnem naključju prišel s Poljske dosti prej, kot je Evropa usmerila svoj pogled na Vzhod. Ta slog vabi današnjo mladino, naj bo na poseben način pozorna na lik in poslanstvo tega papeža, in jo usmerja k premagovanju vsake meje in k novemu razumevanju njegovega izrazitega vabila k odpiranju vrat Kristusu".

3. Analiziraj predlog "O novi civilizaciji duhovnosti" Janeza Pavla II., v primerjavi z oportunistom in tveganjem v oblikovanju nove Evrope.

Izšla je skavtska kaseta

V klanu smo se že lansko leto odločili, da bomo registrirali kaseto s skavtskimi pesmimi. Namen tega podviga je bil, da bi s pridobljenim denarjem finančno pomagali pri gradnji novega skavtskega sedeža SZSO-SGS. Zamisel je vse navdušila, vendar je moralo preteči še nekaj mesecev, da smo od golih besed prešli h konkretnosti. V začetku smo mislili, da nam bo delo šlo hitro od rok, vendar smo se kmalu zavedeli, da to ne bo tako lahko in da bo terjalo od nas veliko ur dela in potrpljenja. Kljub temu smo se tega veselili in smo z zagonom začeli s pripravi, tako da je sedaj kaseta vendar dokončana. Za lažje delo smo se v klanu razdelili v štiri skupinice; vsaka izmed teh je imela določeno nalogo: — pevska skupina je skrbela za snemanje pesmi;

— skupina, ki si je zamislila grafično obdelavo kasete;

— skupina, ki je skrbela za duplikacijo;

— in nazadnje še skupina, ki bo od sedaj naprej skrbela za prodajo kaset.

Snemali smo v dvorani Katoliškega doma; da smo se je lahko posluževali, se toplo zahvaljujemo g. Marjanu Markežiču. Da smo kaseto lahko dokončali, se prav iz srca zahvaljujemo predvsem Niku Klanjšku, ki nam je s tehničnega vidika res veliko pomagal, in Danijelu Devetaku, ki nas je spremljal s kitaro.

Naslov kasete je SKAVTSKE PESMI, vendar veliko izmed teh niso izrazito »skavtske«: med nje smo namreč uvrstili tudi tiste pesmi, ki jih skavti ob najrazličnejših priložnostih najraje prepevamo. Pesmi, ki smo jih izbrali, so naslednje: Skavtska pesem; Molitev; Povabil si me, Gospod; Ko čutiš to; Mir vam dajem; Novi človek; Čuj, Gospod; Emavs; Gospod med šotori; Baden Powell; Zacvetela bo dolina; Naj skavtski duh; Tom Dooley; Akele klic; Rastejo v strmi gori; Butterfly; Al' me boš kaj rada imela; Singijaja; Tam v džungli; Pesem slovesa.

Kaseta smo predstavili širši javnosti v nedeljo, 15. marca, ko smo ob 10. uri imeli tudi skavtsko mašo v Gorici na Placuti.

Kaseta bo v prodaji od 15. marca dalje. Tisti, ki bi si jo radi kupili, jo lahko dobijo v sledečih krajih:

— v Gorici pri Aniti Breganti (drevored XX. septembra, 85, tel. 33340);

— v Števerjanu pri Mojci Terčič (Bukuje 9, tel. 884193)

— na Vrhu Sv. Mihaela pri Petru Černicu (Vrh 16 A, tel. 882185);

— v Doberdolu pri Suzi Ferfaglia (ul. L. Bratuž 6, te. 78268).

Odgovorni za prodajo na Tržaškem pa je tajnik SZSO-STŠ Stojan Pahor (tel. 040/215086).

Skavti, še posebno v klanu, smo s tem našim podvigom zadovoljni in veseli, da lahko tudi na tak način bogatimo same sebe in naš slovenski prostor. Upamo, da bodo tudi drugi kaseto z veseljem sprejeli in da jo bodo vsi radi poslušali.

Vpisovanje v gorsko kolonijo v Comegliansu (Karnija)

Letošnje letovanje v kraju Comeglians, ki ga že več let organizirata Slovenska Vincencijeva konferenca iz Trsta in Gorice, se bo vršilo v eni sami izmeni meseca julija in bo trajalo tri tedne. Vpišejo se lahko otroci, učenci in dijaki od petega do šestnajstega leta starosti. Vpisovanje na Goriškem traja do konca meseca aprila.

Vpisati se je možno pri šolskih oz. občinskih zdravniških asistentkah. Vendar pa se morejo zahterisirani vpisati v kolonijo tudi pri svojih katehetih in učiteljih (povedati je treba, da je vpis za kolonijo v Comegliansu). Vpisovanje je možno tudi v Katoliški knjigarni v Gorici (tel. št. 531407), ali pa na upravi Katoliškega glasa (ob torkih in petkih dopoldne, tel. št. 533177) in v tajništvu Nižje srednje šole v Gorici in Doberdolu; tam so na voljo obrazci za prijavo. Prijavljenci iz občine Gorica se bodo morali zglasiti še v uradu socialne asistentke v ulici Baiaumonti.

K prošnji je treba priložiti:

a) zdravniško potrdilo družinskega zdravnika o zdravstvenem stanju oziroma o potrebi za bivanje v koloniji.

b) potrdilo o premoženjskem stanju (prijava dohodkov za 1990, mod. 740 ali 101).

V podeželskih občinah (Doberdob, Sovodnje, Števerjan, Ronke, Krmin) se je možno prijaviti kar direktno v pristojnem občinskem uradu svoje občine (vedno pa naj izrecno izjavijo, da želijo iti v slovensko kolonijo).

Drobna pojasnila morete dobiti pri prof. Krannerju vsak dan razen sobote in nedelje od 14. do 15. ure, tel. št. 530924.

Spomin

Verniki iz Trebče se s hvaležnostjo spominjajo dr. Jožeta Prešerna, bivšega župnijskega upravitelja. Naj bo v Gospodu bogato poplačan.

DAROV

Robert Petaros daruje v počastitev spomina dr. Jožeta Prešerna za skavtsko organizacijo TS 50.000 in za slov. misijone 50.000 lir.

Za slovenske misijonarje: M.Ž. 100.000 lir.

Namesto cvetja na grob prof. Butkoviča daruje druž. Bertolini za skavte 50.000 in za Katoliški glas 50.000 lir.

Za Goriško Mohorjevo družbo: C.K. in M.K. v spomin na prof. Butkoviča 50.000 lir.

Za barvna okna v Bazovici: Silvija Jenakova 10.000, v spomin Marije Kraljeve: sin Silvester in njegova družina 100.000, Zorka Pakeljčeva v spomin te Marije 40.000, Stellia Tech - Nejdly 50.000; Mara in Darko Ferljeto v spomin matere Ančke 50.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Dan slovenske kulture na Plešivem

Člani Krožka briške mladine s Plešivega so v sodelovanju s PD Podgora organizirali v soboto, 7. marca, prijeten kulturni večer ob dnevu slovenske kulture v Gradnikovi kleti na Plešivem.

Program so začeli mladi pevci zborčka s Plešivega, ki ga vodi požrtvovalna prof. Tanja Kuštrin, ki obenem vodi tudi tamkajšnjo glasbeno šolo. Mlade gojenke: Katarina Kuštrin, Erika Sirk, Cinzia Zorogniotti, Martina Zucchini in Brigita Marinič so zaigrale na klavir po eno oz. dve skladbi. Otroci mladinskega pevskega zbora iz Podgore so peli ob spremljavi kitare Roberte Godina. Z recitacijami in prizorčki so se spomnili pesnikov in pisateljev, katerih letos obhajamo okrog obletnice rojstev oz. smrti.

O pomenu slovenskega kulturnega praznika je spregovoril domačin Stanko Prinčič, ki je med drugim poudaril važnost slovenskega jezika in kultur zlasti med zamejskimi Slovenci, ki imamo obenem tudi enkratno priložnost, da se od italijanske kulture naučimo še marsikaj in tako svojo kulturo še poplemenitimo. Naš mali narod se je ohranil prav zaradi naše bogate kulture, največjo zaslugo za to imajo naši pesniki in pisatelji.

Tanja Kuštrin je zapela samospev Zorka Prelovca Dekletova pesem na besedilo Mirka Kunčiča - na klavir jo je spremljal M. Špacapan. Izvedba mlade solistke je bila res odlična, Tanji naše čestitke in še veliko uspehov v solopetju.

Spored je zaključil zbor iz Podgore pod vodstvom M. Špacapana s štirimi pesmi O. Deva, katerega obhajamo letos 60-letnico smrti.

Ob dnevu žena še mimoze v dar za vse prisotne žene in dekleta, zakuska in družabnost ob domači kapljici in naši pesmi.

Pogrešali pa smo plešivsko mladino, ki je je res veliko, a žal se večina kulturno premalo udejstvuje.

L.J.

Srečanje župnijskih sodelavcev

V nedeljo, 22. marca, ob 15. uri bo v Marijanišču srečanje mladih iz naših župnij.

Tema srečanja bo: Kaj lahko župnija nudi mladim danes?

V prvem delu bo temo predstavil dr. Jože Ramovš. V drugem delu bo okrogla miza na isto temo. Pri njej bodo sodelovali predavatelj, eden od duhovnikov in predstavniki mladih.

Podobna srečanja se bodo nadaljevala tudi v prihodnje.

Matija in Johana Hrvatin za Marijin dom pri Sv. Ivanu 20.000; za Katoliški glas 20.000; za Sv. Goro 10.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v spomin na Eršiljo Cok: druž. Bizjak 15.000; Marta Požar 15.000; druž. Korsič 50.000; Pina Lipovec 50.000 in za svetoivanske skavte 50.000 lir.

V spomin pok. dr. Jožeta Prešerna darujejo družbenice: Jazbec-Jež 100.000; Kosovel Dora 100.000; Čopič Gabrijela 100.000; Rudež Leopolda 100.000; Cigoj Marija 100.000; Barbis Lojzka 50.000; B.H. 50.000; Dugulin Valerija 20.000; Farnetti-Caputti Ema 20.000; Zulič-Bazzara Rezi 20.000; Mosetti Valerija 20.000; Cupin Marija 20.000; Srebot-Benedetti Ivanka 20.000; Abram Vera 10.000; Fabjančič Marija 10.000; Moze-tič Lojzka 12.000; Lisjak Marica 20.000; Mislaj Mira 20.000 lir.

Tudi v spomin g. Prešerna: I.F. za lač-ne v misijonih 90.000 lir.

TRST

Socialni dan v Trstu

V nedeljo, 15. marca 1992, je bil v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu I. Socialni dan. Zamisel zanj so dala razna gibanja in društva: gibanje Politika in vrednote Trst-Gorica, društvo Studenci iz Čedad ter Slovenski krščanski demokrati z Obale, Krasa in severne Primorske. Organizacijski odbor sta na sami prireditvi predstavljala Tomaž Simčič in Peter Močnik, slednji kot moderator.

Kot je bilo razvidno iz samega gesla »Za vzajemnost v službi človeku« je bil v ospredju posegov vseskozi človek. Kot je poudaril dr. Anton Stres, s tem ni mišljen idealni človek, ampak človek, ki se spopada z najrazličnejšimi težavami.

Prof. Tomaž Simčič je v svojem posegu orisal socialno misel slovenskih kristjanov na Primorskem v preteklosti. Opiral se je na encikliko papeža Leona XIII. Rerum novarum (1891) in predstavil delovanje slovenskih primorskih kristjanov vse do prvih desetletij našega stoletja s posebnim poudarkom na velikem številu slovenskih kreditnih zavodov, ki so pa po nastopu fašizma prenehali delovati.

Naslednji referenti so se zaustavili pri novorojeni samostojni Sloveniji in skušali analizirati sedanji trenutek. Prof. Marko Vuk se je spomnil prizadevanj slovenskih primorskih kristjanov na duhovnem in kulturnem področju za časa prejšnjega režima. Ta prizadevanja je treba ovrednotiti, ker so pripravljala pot demokratizaciji. Nace Polajnar, predsednik kluba Krščanskih demokratov v slovenski skupščini, je omenil še negotove korake slovenske demokracije, pa še izkrivljeno poročanje medijev o vladnem privatizacijskem načrtu, kar ustvarja nejasnost med ljudstvom.

Deželni tajnik SSk Ivo Jevnikar, koreferentka Breda Susi, goriški svetovalec SSk dr. Bernard Špacapan ter Ivo Bevk iz Kopra pa so se dotaknili odnosa med politiko in ljudmi ter vprašanja uspešnosti v javnem življenju. Izrekli so zahtevo, da se politika mora postaviti v službo človeku in njegovim potrebam.

Riccardo Rutar iz Benečije je predstavil dokument o manjšinah, ki so ga sprejele evropske krščanske demokratske stranke na nedavnem simpoziju v Brnu na Češkem. Poseben uspeh je žel FerruccioClavora, prav tako beneški Slovenec, ki je zelo kritično ocenil razmere v Benečiji. Vendar kljub zaskrbljujočemu položaju Clavora ohranja upanje v preporod. Do najavljenega obiska predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta ni prišlo, ker je bil slovenski premier zadržan. Njegov pozdrav je prinesel ožji Peterletov sodelovalec Tomaž Kunstelj.

Ob koncu so prisotni odobrili protestno pismo italijanskima tržaškima dnevnikoma: gre za nesramno nazadnjaško zoperstavljanje nekaterih političnih strank papeževemu namenu, da med sv. mašo na Trgu Unità spregovori tudi v slovenščini.

Moderator Peter Močnik se je na koncu zahvalil vsem, ki so se simpozija udeležili, šolskim sestram, ki so za vse pripravile kosilo, in upravi Marijinega doma.

Kljub dejstvu, da je bila ta izvedba Socialnega dne krstna in da vsi posegi niso bili na enaki ravni, bi radi videli, da bi se taka srečanja še ponovila: med Slovenci prihaja namreč do marsikaterih premikov in podobne pobude bi še bolj podčrtale željo po soočanju in uresničevanju enotnega slovenskega prostora.

Neva Zaghet

Bazovica

Praznik staršev

Preteklo nedeljo smo doživeli res vesel večer v naši dvorani. Priredili smo praznik staršev, kot to delamo vsako leto.

Naši pridni mali pevci (15 iz Bazovice in 9 iz Gročane-Peska), ki imajo za vzornika Slomška in ga posnemajo, so izredno lepo zapeli tri vesele pesmi v čast materi in očetu. Gdč. Bojana Kralj jih z veliko ljubeznijo in sposobnostjo lepo pripravlja na nastope. Pomaga jim tudi naša organistka Tamara Ražem. Že več časa se z velikim veseljem pripravljajo na nastop »Pesem mladih«, ki bo v Kulturnem domu v Sežani 29. marca. Veseli smo, da se bodo našim zborom pridružili tudi zbori Krasa.

Za otroke je nastopila igralska skupina iz Šmihela nad Mozirjem z veselo igro »Sovražnica mož«. Zaigrali so jo kot poklicni igralci. Občinstvo se je dobro uro in pol smejalo in veselo zabavalo. Že dolgo časa ni bilo toliko smeha v naši dvorani.

Člani te igralske skupine prihajajo iz Šmihela, majhne vasi, ki šteje komaj 150 prebivalcev in ima tudi dober pevski zbor. Zato zaslužijo še večjo pohvalo. Z veselo igro so nastopili že 16-krat, kar pomeni, da so jih povsod vabili, ker so spoznali lepoto igre in veselo vsebino. Svetujemo, da jih na Tržaškem in na Goriškem povabijo naša društva. Radi bodo spet prišli v naše zamejstvo. Kdor bi želel ta nastop, lahko telefonira na tel. šte. 040/226848.

Udeležba je bila še kar dobra, škoda pa da ni bila dvorana nabito polna, da bi dali več zadoščenja igralcem.

Na Belo nedeljo, 26. aprila, se bomo spet zbrali v naši dvorani in se veselili ob nastopu igralcev iz Štandreža ali iz Gorice.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

W. Shakespeare

VES TA SVET JE ODER

Recital Mire Sardoč in Staneta Starešiniča

Premiera v četrtek, 19. t.m., ob 20.30.

Zaključena predstava za šole ob 11. uri. V petek, 20. t.m., ob 20.30

Carlo Goldoni

POČITNIŠKA TRILOGIJA

Gostuje Drama SNG Ljubljana - Režija Mario Uršič

V soboto, 21. t.m. ob 20.30. Izven abonmaja. Abonenti imajo popust!

Nadpastirski obisk v goriški slovenski duhovniji

Cerkev sv. Ivana, sedež slovenske duhovnije

Od 20. do 22. marca bo gospod nadškof med slovenskimi verniki v Gorici, da opravi v naši duhovniji svoj pastirski obisk. To je tudi začetek njegovih pastirskih obiskov po slovenskih župnijah v štandredžki dekaniji. Nadškof prihaja k nam v božjem imenu, da nas potrdi v krščanski veri, v povezanosti in zvestobi do Odrašenika, Jezusa Kristusa in njegove Cerkve.

SPORED NADŠKOFOVEGA PASTIRSKEGA OBISKA

Petek, 20. marca, ob 15.00 v Zavodu sv. Družine: srečanje z upokojenci, bolehnimi in ostarelimi. Nadškofova maša. Nato razgovor in družabnost.

Sobota, 21. marca, ob 8.00 v kapeli Marijinih sester nadškofova maša.

Ob 11.00 nadškofov obisk na osnovni šoli v ulici Brolo, nato ob 11.45 na srednji šoli »I. Trinko«.

Popoldne od 16.30 dalje v Katoliškem domu srečanje s skavti in drugimi mladinskimi organizacijami.

Zvečer, ob 20.00 pri sv. Ivanu srečanje z župnijskim svetom.

Nedelja, 22. marca, ob 9.00 nadškofova maša na Travniku pri sv. Ignaciju.

Ob 11.00 pri sv. Ivanu sklepna nadškofova maša s podelitvijo svete birme in zahvalno pesmijo. Po maši družabnost na vrtu za Cerkvijo.

Korenine oglejske Cerkve

Tako se je glasila tema teološkega predavanja v Katoliškem domu v Gorici v četrtek, 12. marca. Predaval je dr. Rajko Bratož z ljubljanske univerze. Predstavil ga je dekan A. Lazar. Gre za mladega slovenskega zgodovinarja iz Branika (Rihemberk), ki se je posvetil posebej študiju zgodovine krščanstva na slovenskih tleh od začetka do konec prvega tisočletja. S tega področja naj omenimo njegovo znanstveno razpravo Krščanstvo v Ogleju od začetka do nastopa verske svobode (1. 313). To delo je izšlo v zbirki Acta Ecclesiastica Sloveniae leta 1986. Omenimo naj še, da je prevedel Evgipijevo Življenje sv. Severina in da je izdal v nemščini delo Severinus von Noricum und seine Zeit.

Ta učenjak je v Katoliškem domu prikazal prve korenine krščanstva v Ogleju, to se pravi legendo o sv. Mohorju in Fortunatu in omenil še pepeža Pija I., ki naj bi bil doma iz

Ogleja. Poudaril je, kako obstajata dve legendi o teh oglejskih mučencih, ki sta pa obe iz poznejših časov (po 11. stoletju) in je zato težko ugotoviti, kaj je zgodovinsko avtentično. Vsekakor datira krščanska vera v Ogleju že od drugega stoletja dalje, svojo organizirano obliko pa je dobila najkasneje sredi 3. stoletja. Vpliv oglejske Cerkve se je razširil na Severno Italijo vzhodno od Adige pa po vsej Panoniji do Donave in po Noriku (Koroška).

Predavatelj je odkril precej številnim udeležencem stran zgodovine krščanstva v naših krajih, ki pa ima še precej belih lis prav zaradi pomanjkanja trdnih zgodovinskih pričevanj.

9. srečanje goriških gledaliških skupin

Zveza kulturnih organizacij iz Nove Gorice organizira tudi letos srečanje goriških ljubiteljskih gledaliških skupin, ki je že deveto po vrsti.

Srečanje se je začelo zadnje dni februarja in se odvija v raznih krajih novogoriškega področja. Sodeluje sedem gledaliških skupin z obeh strani meje: iz Nove Gorice, Gorice, Grgarja, Bilj in iz Štandredža.

V nedeljo, 22. marca, bosta nastopili skupini iz Gorice in Štandredža. Oder 90 bo uprizoril Nušičevega »Dr.« v Grgarju, medtem ko se bodo člani prosvetnega društva »Štandredž« predstavili v Biljah z Gospo ministrico.

Srečanje spremlja strokovna komisija, ki jo sestavljajo novinar in gledališki kritik Vojko Cuder, pesnik in pisatelj Darko Komac in novinarica Ingrid Orel.

Štmaver

Kulturno društvo »SABOTIN« iz Štmavra je 29. februarja imelo redni letni občni zbor, na katerem je bil izvoljen novi odbor. Dne 11. marca se je novi odbor prvič sestel in si porazdelil funkcije: za predsednika je bil potrjen Figelj Gabrijel, podpredsednik Figehli Jordan, tajnik Persoglia Lovrenc, blagajnik Ferlat Irena, gospodar Feri Jožko. V nadzornem odboru so: Corsi Maurizio, Valentinčič Loredana in Kovic Nadja. V razsodišču so: Persoglia Ivan, Rustja Elena in Valentinčič Erika.

n.k.

Sestra Marjeta Makarovič

Malo pred novim letom je umrla v Krminu s. Marjeta Makarovič, z dekliškim imenom Vida, v starosti 70 let, od katerih 52 v redovništvu. Pokojna je spoznala sestre Božje Previdnosti v Gorici, ko je bila njena mati zaposlena v goriški bolnici, ko je bil njen sedež v poslopju teh sester v ulici Pavia. Po dovršitvi učiteljskega je zaprosila za sprejem pri teh sestrah in nadaljevala svoje študije na katoliški univerzi v Milanu, kjer je dosegla doktorat iz leposlovnih ved. Nato je bila več let profesorica na nadškofjskem učiteljskem v Vidmu.

Svoja zadnja leta je posvetila pripravi življenjepisa vrhovne predstojnice teh sester Krminčanke s. Cecilije Piacentini, ki je 40 let vodila kongregacijo. Prav zadnje njeno delo pa je bila zgodovina svetišča M.B. »Rosa Mystica« v Krminu, a jo je Bog prej poklical in je ni dovršila. Naj ji Bog bogato povrne ves njen trud z božjo slavo.

Nušičev »Dr.« v Doberdobu

V soboto, 21. t.m., ob 20.15 bo v župnijski dvorani v Doberdobu na povabilo S.P.D. Hrast, nastopila gledališka skupina Oder 90 s komedijo B. Nušiča »Dr.«

V tej komediji je Nušič hotel prikazati v humorističnem ključu slabosti, tedanjih višjih slojev v Srbiji.

Gledališka skupina Oder 90 v tem ključu tudi podaja, saj je na Goriškem kot na Tržaškem, kjer je komedijo prikazala žela veliko uspehov.

Z istim delom, bo skupina Oder 90 nastopila tudi v nedeljo v Grgarju v sklopu 9. srečanja dramskih skupin, ki ga organizira Z.K.O. iz Nove Gorice.

Dekanija Štandredž vabi vse mlade iz slovenskih župnij na prijateljsko srečanje v nedeljo, 29. marca 1992, ob 10.00. v zavodu sv. družine v Gorici. Čakamo te, pridi!

Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice sklicuje

IZREDNI OBČNI ZBOR

v ponedeljek, 30. marca 1992, ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici.

CAMBIO ISONTINO Menjalnica

Gorica - Corso Verdi, 56 Menjalnica in prodaja tujih valut: slov. tolar, hrv. dinar, madžar. florint, travel cheques, eurocheques.

Urnik od ponedeljka do sobote: 8.30 - 13.30 - 14.30 - 18.

Tel.: 0481/531551.

Fax: 0481/531210.

obvestila

V Katoliškem domu v Gorici bo v soboto, 21. marca, ob 18. uri nastop gojencev z letošnjih tekmovanj.

Sodelujejo gojenci SCGV E. Komel, Glasbene matice, CGV Nova Gorica.

PD Rupa-Peč prireja v ponedeljek, 23.3., v društvenih prostorih v Rupi predavanje z diapozitivi na temo: Alpski Slovani od pradomovine do velike Karantanije. Predavala bo arheologinja Katja Kjuder. Začetek ob 20.30.

Postni govori

Torek, 24. marca, ob 16.45: Franc Lokar, Življenje je božji dar.

Petek, 27. marca, ob 16.45: Franc Lokar, Največja zapoved.

Teološko predavanje, 28. marca, ob 20.30: Franc Kralj, Patriarh sv. Pavlin in pokristjanjenje Slovencev.

Šport

Odbojkarji Olimpije-smučarji

Preteklo nedeljo se je vršilo Pokrajinsko prvenstvo v veleslalomu na Višarjah. Na dobro pripravljene proge in v lepem vremenu so se tekme udeležili tudi nekateri odbojkarji Olimpije in dokazali, da niso samo večji v igri pod mrežo, ampak da se znajo uveljaviti tudi na snegu. Dosegli so tele rezultate: Štefan Bensa 3. v svoji kategoriji, Miha Corsi 13. mesto, Marjan Vogrič štirinajsti, Walter Bandelli pa je imel smolo takoj po štartu. Tekmovali so tudi najmlajši: Manuel Feri (tretje mesto) in Marko Tartaglia.

DRUŠTVO »F.B. SEDEJ«

vabi na prestavo

»CVETJE V JESENI«

ki bo v nedeljo, 22. marca, ob 16. uri v Sedejevem domu v Števerjanu. Gostovala bo gledališka skupina iz Škofje Loke.

Avtobus za Sv. Goro

Od prve nedelje v marcu znova vozi avtobus iz Gorice na Sv. Goro. Vozni red: odhod z južne železniške postaje vsako nedeljo in zapovedan praznik ob 8.45. Nato po korzu do Travnika, od tu čez blok pri Rdeči hiši na Sv. Goro. Tam je maša ob 10. uri.

Povratak s Sv. Gore ob 11.30.

Popoldne: odhod z železniške postaje ob 14.30, povratak s Sv. Gore ob 18. uri. Popoldanska maša na Sv. Gori je ob 16. uri. Avtobus je torej zelo primeren za vse tiste, ki nimajo lastnega prevoznega sredstva.

V postu je vsako nedeljo križev pot. Skupina krene s Prevala ob 14.30 in se po poti ustavi pri vsaki postaji, to je ob križih, ki so postavljeni ob poti.

radio

Spored od 22. do 28. marca 1992

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder: »Velik križ«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 14.10 Dominik Smole: »Antigona«. Poetična drama. 15.30 Krajevne stvarnosti. 16.00 Šport in glasba. 17.30 Krajevne stvarnosti: Z naših prireditev.

Ponedeljek: 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Mladinski zbor Vesela pomlad. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 Veselo na otroškem valu. 15.30 Tanja Rebula: Rodinova poljub. 16.00 Simfonični orkester RTV Slovenija. 17.10 Simon iz Ruta.

Torek: 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.00 Položaj otrok in njihove usode v današnji družbi. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Dekliški zbor Vesela pomlad vodi Franc Pohajč. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Simfonični orkester RTV Slovenija, Slovenski komorni zbor. 16.45 Postni govori.

Sreda: 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.00 Male neznane države. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Oktet Vrtnica iz Nove Gorice. 13.25 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (1. del). 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (2. del). 15.30 Iz preteklosti v sedanost. 16.00 Skladbe na pozicije Biagia Marina. 17.10 Moje najljubše knjige.

Četrtek: 9.40 Dvajset minut z... 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Oktet Vrtnica iz Nove Gorice. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.30 Spoznajmo Slovenijo (ponovitev). 16.00 Zbor Cappella transylvanica iz Cluja v Romuniji in Komorni zbor iz Plovdiva v Bolgariji. 17.10 Trst, december 1941. Ob 50-letnici drugega tržaškega procesa.

Petek: 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.00 Indija-Koromandija. 12. potovanje po nezavarovanih stezah. 12.40 Zborovska glasba. 14.10 Otroški kotiček: »Pravljice... pravljice... 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milj do Devina. 15.30 Portreti in srečanja (ponovitev). 16.00 Mi in glasba. Glasbeni kronika s Hrvaškega. 16.45 Postni govori. 17.10 Kulturni dogodki.

Sobota: 9.00 Slovenska lahka glasba. 9.30 Cigani ne kradejo pesmi. 10.10 Godalni ansambel glasbenega ateljeja Tartini iz Ljubljane. 11.30 Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas - Oddaja iz Režije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 14.10 Krajevne stvarnosti: Nediški zvon. 15.00 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 16.00 Večer z mladimi koncertanti. 17.10 Alpe Jadran. 17.50 Dominik Smole: »Antigona«. Poetična drama.

★

Listnica uprave

Kdor želi večje število priloge, jo dobi na upravi.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.
Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499
Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina 1/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 50.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000
Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA